

Biblioteksplan

Robertsfors kommun 2015 – 2017

Vision

Biblioteket ska avgiftsfritt erbjuda ett rikt och varierat mediebestånd, god service och en stimulerande miljö för läsning, upplevelser och lärande

Biblioteksplan för Robertsfors kommun

I Bibliotekslagen (SFS 2013: 801) står i § 17 att: *Kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.* Biblioteksplanen för Robertsfors kommun omfattar den kommunala folkbiblioteksverksamheten, och kompletteras med en skolbiblioteksplan. Biblioteksplanen ska revideras vart tredje år för att hållas aktuell. Varje år tas en mer detaljerad verksamhetsplan fram med förslag på konkreta aktiviteter.

Styrmodell och styrdokument

I Robertsfors kommun används balanserade styrkort med förankring i kommunens övergripande mål. Barn – och utbildningsutskottet ansvarar för biblioteksverksamheten i Robertsfors kommun. Biblioteket omfattas av kommunens politiska visioner, styrkort och verksamhetsplaner, men även av andra styrdokument:

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- Skollagen (SFS 2010:800)
- Unescos folkbiblioteksmanifest
- Verksamhetsplan för Umeåregionens biblioteksgrupp
- Regional biblioteksplan för Västerbottens län

Kommunens grundläggande uppdrag vad gäller bibliotek

Enligt Bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska alla kommuner ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara avgiftsfria. Folkbibliotekens utbud av litteratur, medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Lagen beskriver folkbibliotekens uppdrag:

- vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov
- särskilt främja läsning och tillgång till litteratur
- ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Enligt Skollagen (SFS 2010:800) ska eleverna ha tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna. (se Skolbibliotekplan för Robertsfors kommun.)

Bibliotekets organisation

Huvudbibliotek

Huvudbiblioteket är placerat i Robertsfors och har hela kommunen som upptagningsområde, samt fungerar som resurs för kommunens filialer. På huvudbiblioteket finns bibliotekets ledning, de flesta medierna samt magasinerade böcker och tidskrifter. Inköp av media till kommunens bibliotek samordnas här, och nyförvärv iordningställs för utlån.

Huvudbiblioteket är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Den skolbibliotekarietjänst som finns här har ansvar för skolbiblioteksverksamheten vid samtliga grundskolor och förskolor i kommunen.

Filialer

Filialer finns i Ånäset och Bygdeå. Filialerna har respektive tätort med omnejd som primärt upptagningsområde. Filialerna är beroende av huvudbiblioteket för sin verksamhet. Filialerna är integrerade folk- och skolbibliotek.

Umeåregionsamarbetet.

Bibliotekssamarbetet inom Umeåregionen kallas URAX. Kommunen har förbundit sig att årligen avsätta en budget som täcker de fasta kostnaderna för samarbetet. Samarbetet omfattar teknisk samordning såsom gemensam bibliotekskatalog gemensamt stöd, gemensam hemsida (minabibliotek.se), gemensam upphandling av databaser, datorbkningsprogram med mera.

Biblioteken inom Umeåregionen har samma låneregler och samma lånekort. Det finns ett transportsystem som två gånger i veckan fraktar de böcker som lånas mellan biblioteken.

Bibliotekscheferna från kommunerna träffas regelbundet, för att diskutera utvecklingsfrågor och för att ta beslut i frågor som rör regionens bibliotek gemensamt.

Årsarbetare

Kommunens bibliotek har tillsammans 5.4 årsarbetare, inklusive bibliotekschef 0,6. Av dessa årsarbeten hör 1,2 till skolbiblioteksverksamheten.

Öppettider

Tillsammans har huvudbiblioteket och filialerna öppet 52 timmar per vecka. Huvudbiblioteket har dessutom "Låna-själv-öppet" 8.30 – 11.00 varje vardag utom under skolornas lov. "Låna-själv-öppet" betyder att bibliotekslokalen, med självbetjäningsautomat, tidningshörna och läsplatser, är tillgänglig utan service från personalen.

Samarbeten

Robertsfors bibliotek ingår i en rad samarbeten av större eller mindre karaktär. Dessa samarbetsformer har inga formella avtal och innebär inte några ekonomiska förpliktelser, men är viktiga för att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten:

- Länsbiblioteket i Västerbotten
- Kommunens skolor, förskolor och SFI (se Skolbiblioteksplan för Robertsfors kommun)
- Mediacenter (Region Västerbotten)
- Alla tiders Robertsfors (Västerbottens museum och arkiv, tillsammans med kulturaktörer i kommunen – bl a planering av Kulturveckan)
- Ungkulturgruppen (kulturaktörer i kommunen i samverkan kring barnkultur)
- Familjecentralen och språkstödsgruppen i kommunen
- Dagcenter i kommunen
- Flyktingsamordningen i kommunen
- Studieförbunden
- Hembygds- och byaföreningar
- Bygdeå och Nysätra släktforskarförening

Prioriterade grupper

Enligt Bibliotekslagen ska biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ägna särskild uppmärksamhet åt följande grupper:

- Personer med funktionshinder
- Nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska
- Barn och ungdomar

Robertsfors bibliotek arbetar aktivt med att fylla de särskilda behov och önskemål som ovanstående grupper kan ha. Några exempel:

1. Vad gäller personer med funktionshinder har biblioteket särskilda media anpassade för synskadade, hörselskadade och dyslektiker, lätt tillgängliga i bibliotekslokalen. Skolbiblioteket jobbar mycket med nedladdning av böcker på USB-minne för elever med särskilda behov. Biblioteket har möjlighet att boka kommunens hörslinga till sina arrangemang, och lokalerna är anpassade för rullstolsburna.
2. Samarbetet med Flyktingsamordningen och SFI ger nyanlända flyktingar/invandrare snabb kontakt med biblioteket där de får visning och introduktion. Biblioteket har ett visst utbud av böcker på minoritetsspråken och invandrarspråken, och vi har möjlighet att beställa in media på de språk som efterfrågas från andra bibliotek. Biblioteket strävar också efter att representera minoritetsgrupper och personer med annat modersmål än svenska i arrangemang, utställningar etc.
3. Biblioteket avsätter en 50 % tjänst för arbetet med barn- och ungdomsverksamhet. Även övrig personal stöttar upp om barnverksamheten. Barn och ungdomar är därmed inte bara vår största prioriterade grupp utan också den vi satsar mest resurser på. Verksamheten inkluderar sagostunder, språksatsningar som till exempel *Språksäcken*, biblioteksstund med föräldragrupper i samarbete med Familjecentralen, lässtimulerande projekt och utlån av *Bokpåsar* tillsammans med förskolorna, kulturarrangemang, filmvisningar, med mera. Dessutom har skolbiblioteket sin verksamhet som delvis riktar sig till samma målgrupp. (se Skolbiblioteksplan för Robertsfors kommun.)

Robertsfors bibliotek: Nyckelord och styrkort

Genom att arbeta med följande nyckelord strävar biblioteket efter att hålla en hög kvalitetsnivå, och efter en ständig positiv utveckling:

- Nöjda besökare
- Välhållna samlingar
- Gott samarbetsklimat
- Engagerade medarbetare

Styrkortet beskriver bibliotekets nyckelfaktorer och mätbara mål och är förankrad i kommunens styrmodell:

Robertsfors biblioteks styrkort (mättid: årligen):

Medborgare/Kund	Hållbar utveckling och tillväxt	Ekonomi	Medarbetare
<p>Nöjda kunder och medborgare</p> <p>Attraktiv livsmiljö</p>	<p>Befolkningstillväxt</p> <p>Fler arbetstillfällen</p> <p>Minskning av fossilbränsleanvändning</p> <p>Bra företagsklimat</p>	<p>God ekonomisk hushållning</p> <p>Effektiv ekonomistyrning</p>	<p>Motiverade medarbetare med rätt kompetens</p> <p>Attraktiva och hälsosamma arbetsplatser</p> <p>Ökad delaktighet</p>
<p>Nå NKI som överstiger 80 %</p> <p>Efterleva våra annonserade öppettider med 98 %</p> <p>Nå 100 % av klasserna i åk 3 och 6 med bokprat varje termin</p> <p>Erbjuda 10 vuxen- och 34 barnarrangemang/år</p> <p>30 % av medborgarna ska vara aktiva kunder</p> <p>NKI=NöjdKundIndex (mätas genom brukarundersökning, gemensam inom Umeåregionen)</p>	<p>5 % ökning av antalet utlån jfr med föregående år</p> <p>100 % närvaro i Umeåregions-samarbetet</p> <p>10 % av mediabudgeten går till inköpsförslag</p> <p>Aktivt söka samarbetstillfällen med 3 lokala aktörer som inte är biblioteksanvändare/samarbetspartners sedan tidigare</p>	<p>Kostnad/lån ska ligga på 50</p> <p>Stabilt bestånd med 8 media/invånare</p> <p>50 % av medieanslaget går till inköp av barn- och ungdomsmedia</p>	<p>NMI ska uppnå 5,4</p> <p>Separata medarbetarsamtal och lönesamtal ska genomföras varje år</p> <p>Aktiva arbetsplatsträffar hålls minst 9 ggr/år</p> <p>Arbetsgruppen genomför två gemensamma trivselaktiviteter/år</p> <p>MNI=NöjdMedarbetarIndex (mätas genom medarbetarenkät gemensamt inom Robertsfors kommun)</p>

Handlingsplan för tillgänglighet

Robertsfors bibliotek 2015-2018

Bibliotekets organisation

Robertsfors kommun har tre integrerade folk- och skolbibliotek. Huvudbiblioteket ligger i Robertsfors, och filialerna i Bygdeå och Ånäset. Huvudbiblioteket har hela kommunen som upptagningsområde och fungerar som resurs för filialerna.

Tillsammans har huvudbiblioteket och filialerna öppet 52 timmar i veckan. Huvudbiblioteket har också "Låna-själv-öppet" 8.30 - 11.00 varje vardag utom under skolornas lov.

Biblioteket tillhör Barn- och utbildningsförvaltningen.

Bibliotekschefen har ansvar för att bibliotekets lokal och verksamhet är tillgängliga för alla. I första hand är det huvudbiblioteket som anpassas efter de behov personer med funktionsnedsättningar har. Tillgänglighetsfrågan beaktas också i *Bibliotekplan Robertsfors kommun*.

Bibliotekslagen

Bibliotekslagen (SFS 2013:801) säger att folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Konventionen (SÖ 2008:26) bygger på följande principer:

- Respekt för inneboende värde, individuellt självbestämmande, innefattande frihet att göra egna val samt enskilda personers oberoende.
- Icke-diskriminering.
- Fullständigt och faktiskt deltagande och inkludering i samhället.
- Respekt för olikheter och acceptering av personer med funktionsnedsättning som en del av den mänskliga mångfalden och mänskligheten.
- Lika möjligheter.
- Jämställdhet mellan kvinnor och män.
- Respekt för att barn med funktionsnedsättning har rätt att bevara sin identitet.

Biblioteket har skyldighet att arbeta efter dessa principer, och att skapa förutsättningar för att funktionshindrades rättigheter uppmärksammas och förverkligas till exempel genom att utforma verksamheten därefter och att sprida kunskap om konventionens innehåll.

Bibliotekets policy

God tillgänglighet är en förutsättning för att alla människor ska kunna delta i samhällslivet. Alla som arbetar på biblioteket, som tar emot service från biblioteket, som kontaktar biblioteket eller söker information på bibliotekets hemsida, ska kunna göra det på lika villkor.

Biblioteket ska bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning och ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Beskrivning av nuvarande situation

- Huvudbiblioteket samt båda filialerna har tillgänglighetsanpassade toaletter.
- Entréerna vid huvudbiblioteket samt vid båda filialerna är anpassade för rullstolsburna och har dörröppnare.
- Varken i huvudbibliotekets eller i någon av filialernas lokaler finns nivåskillnader eller trösklar.
- Huvudbiblioteket och båda filialerna har utrymningsvägar för nödsituationer som kan användas även av personer med funktionsnedsättningar.
- Huvudbiblioteket och båda filialerna har särskild parkeringsplats för personer med funktionsnedsättning.
- Huvudbibliotekets anslagstavla är placerad så att rullstolsburna kan nå att läsa och sätta upp information.
- Biblioteket har särskilda media, anpassade för synskadade, hörselskadade och dyslektiker. Äppelhyllan för barn och tillgänglighetsanpassade media för vuxna är placerade nära lånedisk och entré i huvudbiblioteket. Här finns också information från Myndigheten för tillgängliga medier och Dyslexiförbundet.
- Skolbiblioteket, som har alla kommunens skolor som upptagningsområde, jobbar mycket med nedladdning av böcker på USB-minne samt med att introducera nedladdningsappen Legimus för lärare, elever och föräldrar.
- Biblioteket strävar efter att köpa in och marknadsföra skönlitteratur där personer med funktionsnedsättning finns representerade och som speglar vardagen för personer med olika typer av funktionsnedsättning.
- Biblioteket strävar efter ett ha ett brett och uppdaterat bestånd av facklitteratur som belyser olika typer av funktionsnedsättningar.
- Huvudbiblioteket har tydlig skyltning, anpassad för personer med synnedsättning.
- Vid arrangemang/programverksamhet har biblioteket tillgång till kommunens gemensamma hörslinga.
- Huvudbiblioteket och båda filialerna har höj- och sänkbara informationsdiskar.
- Huvudbiblioteket har höj- och sänkbara kontorsplatser.

- Huvudbiblioteket och båda filialerna har självbetjäningstationer, för lån och återlämning, som är höj- och sänkbara samt lättåtkomliga för rullstolsburna.
- Huvudbiblioteket har datorbord för sökning i bibliotekskatalogen som är höj- och sänkbara samt publika datorer som är lättåtkomliga för rullstolsburna
- Bibliotekets hemsida har information om lokalernas tillgänglighet.
- Bibliotekspersonalen deltar i fortbildning om funktionsnedsättningar och bemötande när tillfälle ges i regionen. Kring fortbildning finns ett samarbete med HSO i Västerbotten.
- Biblioteket har samarbete med kommunens Dagcenter.

Då huvudbiblioteket i kommunen är i behov av renovering har vissa större anpassningar fått vänta. Dessa åtgärder kan vidtas först när biblioteket renoveras.

Åtgärdsplan

Vad?	När?	Kostnad ca.	Ansvarig
Orienteringstavla HB	2018	40 000	Bibliotekschef
Hörslina i lånedisk HB	2015	30 000	Bibliotekschef
Kontrastspår mellan entré och informationsdisk HB	2018	10000	Chef Samhällsbyggnads- kontoret
Bättre belysning i hela biblioteket HB	2018	260000	Chef Samhällsbyggnads- kontoret
Genomgång av hemsida i samarbete med HSO, samt ev. åtgärder	2016	5000	Bibliotekschef